

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. d)
Filosofie

Test 4

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Concepția morală a lui Aristotel aparține eticii:
 - a. eudaimoniste
 - b. deontologice
 - c. utilitariste
 - d. hedoniste
2. Etica aplicată a apărut ca reacție la teoriile:
 - a. politice
 - b. morale, teleologice și deontologice
 - c. ontologice
 - d. politice și ontologice contemporane
3. În teoria morală a lui Imm. Kant, un rol important revine conceptului de:
 - a. adevăr
 - b. cunoaștere
 - c. datorie
 - d. politică
4. Etimologic, prin termenul *democrație* se înțelege:
 - a. puterea suveranului
 - b. supremația legii
 - c. puterea poporului
 - d. supremația dreptății
5. Filosoful utilitarist care, analizând diferențele existente între plăcerile spiritului și cele ale corpului, afirmă superioritatea plăcerilor spiritului, este:
 - a. Platon
 - b. J.P. Sartre
 - c. J. St. Mill
 - d. Aristotel
6. Pentru ca o problemă să constituie obiect al eticii aplicate, ea trebuie să îndeplinească simultan două condiții și anume să fie o problemă:
 - a. controversată și să aibă caracter moral explicit
 - b. controversată și să aibă caracter public explicit
 - c. controversată și fără caracter moral
 - d. necontroversată și care să permită cel puțin două soluții
7. Pentru Aristotel, moralitatea presupune acțiunile bune:
 - a. guvernate de principii universale și necesare
 - b. conforme cu datoria
 - c. guvernate de principiul celei mai mari fericiri
 - d. conforme cu virtutea
8. Imperativul categoric kantian este formulat ca o regulă cu valoare:
 - a. universală și necesară
 - b. absolută și individuală
 - c. individuală și generală
 - d. relativă și necesară

9. Responsabilitatea social-politică presupune ca individul:
- să acționeze fără nicio constrângere impusă din exterior
 - să aleagă în mod arbitrar
 - să își urmărească propriul interes, acționând așa cum este mai convenabil pentru el
 - să acționeze în mod rațional, fiind conștient de consecințele faptelor sale
10. Accentul este pus pe valoarea de bine sau rău a unei acțiuni în:
- teoria cunoașterii
 - filosofia morală
 - estetică
 - empirism

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerați filosofi care au abordat problematica naturii umane iar în coloana din dreapta sunt numerotate perspective filosofice aparținând acestora. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. L. Blaga	1. Formulează întrebarea <i>ce valoare are adevărul în bani gheață?</i>
b. Aristotel	2. Omul este o imagine a Trinității.
c. A. Augustin	3. Statul este o instituție naturală iar omul este, prin natura sa, o ființă socială.
d. R. Descartes	4. Omul își dobândește plenitudinea și demnitatea prin modul de existență în orizontul misterului și pentru revelarea acestuia.
	5. Omul se descoperă pe sine ca gândire; din luciditatea gândirii omul extrage evidența existenței de sine: <i>Cogito ergo sum.</i>

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva afirmației conform căreia *omul este ființa creatoare de cultură, prin excelență.*

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța sociabilității în definirea naturii umane.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Singura libertate demnă de acest nume este aceea de a-ți urmări binele propriu, în felul tău propriu, atâta timp cât nu încerci pe alții să-i lipsești de binele lor sau să-i împiedici să și-l dobândească. Fiecare este adevăratul paznic al propriei sănătăți, fie ea trupească, mintală sau sufletească. Omenirea are mai mult de câștigat lăsând pe fiecare să trăiască așa cum crede el că e mai bine decât silind pe fiecare să trăiască așa cum li se pare celorlalți că ar fi mai bine.

(J.St. Mill, *Despre libertate*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale libertății social-politice. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *responsabilitate* și *libertate individuală*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Teoriile despre dreptate fac distincție între: dreptatea distributivă, dreptatea procedurală și dreptatea corectivă.

- Menționați două caracteristici specifice conceptului de *dreptate procedurală*. **6 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, dreptatea corectivă. **4 puncte**